

Tillåtetbedömda insatsvaror i ekologisk produktion

Version 7, uppdaterad 2019-07-08

Listan sammanställs och publiceras av projektet "Nationella riktlinjer för ekologisk produktion". Läs mer på www.krav.se/nationellariklinjer Kontakta oss på NR@krav.se med frågor och synpunkter eller uppdateringar.

Bakgrund

En tillverkare eller marknadsförare av en insatsvara kan ansöka om att få den tillåtetbedömd. Bedömningen ska göras av ett ackrediterat certifieringsorgan utifrån en ifylld "Mall för bedömning av insatsvaror i ekologisk odling" version 171122. Mallen utgår från grundläggande ekologiska mål och principer, särskilda villkor som gäller i EU-förordningarna för ekologisk produktion (834/2007 och 889/2008) samt en värdering av olika aspekter.

Produkter och ämnen som bedöms vara tillåtna att använda i ekologisk produktion, förs in i listan nedan över tillåtetbedömda insatsvaror i ekologisk produktion.

Listan över tillåtetbedömda produkter

I dagsläget omfattar listan gödselmedel och jordförbättringsmedel (tabell 1) samt processhjälpmedel för biogasproduktion (tabell 2), men målet är att även andra insatsvaror som t.ex. växtskyddsmedel, jordar, mineralfoder och fodertillsatser, ensileringsmedel, tillsatsmedel med flera ska inkluderas framöver.

Tabell 1 innehåller dels produkter/ämnen som, av ett ackrediterat certifieringsorgan bedömts tillåtna att använda, dels produkter/ämnen som är tillåtna för användning enligt bilagorna i EU-förordningen för ekologisk produktion och dessutom produkter som är KRAV-certifierade, och uppfyller KRAVs ytterligare regler för produktionshjälpmedel. Om en produkt/ämne inte är tillåtet att använda i KRAV-certifierad odling anges det i tabellen.

Efter tre år krävs en ny tillåtetbedömning av produkten/ämnet, för att säkerställa att den fortfarande uppfyller kriterierna för tillåtetbedömning.

De processhjälpmedel som finns listade i tabell 2 är dock inte tillåtetbedömda produkter utan specifika tillsatser viktiga för biogasproduktion. Dessa processhjälpmedel har bedömts tillåtna att använda av ett ackrediterat certifieringsorgan, i samråd med den svenska ekologiska branschen. De omprövas inte efter tre år utan ändringar tas på initiativ av Jordbruksverket eller branschen.

Listan uppdateras regelbundet och minst en gång per år. I avvaktan på att en produkt/ämne förs in på listan, kan företaget använda beslutet från certifieringsorganet för att styrka att produkten/ämnet är bedömd tillåten att användas i ekologisk produktion.

Om en produkt inte finns med i listan

Målet är att även andra insatsvaror som t.ex. växtskyddsmedel, jordar, mineralfoder och fodertillsatser, ensileringsmedel, tillsatsmedel m.fl. ska inkluderas framöver. Nedan följer information om vad som tillsvidare gäller för oorganiska gödselmedel, mikronäringsämnen och växtskyddsmedel.

Oorganiska gödselmedel

När det gäller oorganiska gödselmedel listar bilaga I i 889/2008 flera ämnen, som får användas i produkter som är sammansatta av eller endast innehåller de material som anges i bilaga I. Exempel på sådana ämnen är kaliumråsalt eller kainit, kaliumsulfat framställt av råkaliumsulfat, naturligt förekommande kalcium- och magnesiumkarbonat, naturligt förekommande magnesiumsulfat (kieserit), naturligt förekommande kalciumsulfat (gips), lösning av kalciumklorid samt stenmjöl och leror.

Det är tillåtet att använda produkter som innehåller dessa ämnen, men det måste åtföljas av dokumentation som styrker att produkten bara innehåller godkända ämnen och i förekommande fall uppfyller villkoret, till exempel "endast naturligt förekommande".

Tillåtetbedömda insatsvaror i ekologisk produktion

Version 7, uppdaterad 2019-07-08

Mikronäringsämnen

Vad gäller mikronäringsämnen hänvisar bilaga I i 889/2008 till EU:s förordning om gödselmedel 2003/2003¹. De mikronäringsämnen som är förtecknade i bilaga I avsnitt E sidorna 64-74, får användas i ekologisk produktion, dock inte produkter som innehåller nitrat eller annat mineraliskt kväve.

Exempel på tillåtna mikronäringsämnen i 2003/2003 enligt ovan är: mangansulfat, mangankarbonat, borsyra, natriumborat, boretanolamin, järnsulfat, kopparsulfat, koppar(II)oxiklorid, kopparoxid, natriummolybdat och zinksulfat. Det är tillåtet att använda produkter som innehåller dessa mikronäringsämnen, men det måste åtföljas av dokumentation som styrker att produkten bara innehåller det tillåtna ämnet.

Förordning 2003/2003 kan laddas ned från denna länk: <https://eur-lex.europa.eu/homepage.html>

Växtskyddsmedel

När det gäller tillåtna växtskyddsmedel hänvisas tillsvidare till Jordbruksverkets listor med information om växtskyddsmedel för frilandsgroänsaker, frukt, bär och växthusgroänsaker i både konventionell och ekologisk odling. De uppdateras årligen. Listor informerar om de regler och den praxis som råder idag om vilka produkter som kan användas i ekologisk odling, men det finns inte alltid en tillåtetbedömning bakom. Listorna kan laddas ner från Jordbruksverkets Webbutik <https://webbutiken.jordbruksverket.se/>

Sök på "växtskydd"

Se också sammanställningen "Växtskyddsmedel i ekologisk produktion" <https://webbutiken.jordbruksverket.se/sv/artiklar/ovr491.html>

Efter att listorna publicerats kan uppgifter ha tillkommit. Sådan ny information finns på www.jordbruksverket.se/vaxtskyddtradgard

Utöver detta finns även växtskyddsmedel som är KRAV-certifierade eller tillåtetbedömda mot KRAVs regler. Se mer på <http://www.krav.se/tillatetbedomda-vaxtskyddsmedel>

Vissa växtskyddsmedel innehåller konserveringsmedel. Certifieringsorganen har med stöd från referensgruppen för ekologisk produktion bedömt att konserveringsmedel i följande produkter inte hindrar att produkterna kan användas för avsett ändamål i ekologisk produktion:

- Serenad ASO, biologisk fungicid mot angrepp av alternariasvamp på morotsblast.
- Trico reg nr 4568, verksamt ämne av fårtalg för avskräckning av hjortdjur i odlingar av raps, rybs, majs och stråsäd och skogsplantor

Tillåtetbedömda insatsvaror i ekologisk produktion

Version 7, uppdaterad 2019-07-08

Tabell 1. Gödsel- och jordförbättringsmedel som bedömts tillåtna att använda i ekologisk produktion.

Kontakta leverantören för att få information om växtnäringsinnehåll, innehåll av tungmetaller, ursprung och eventuella spridningsvillkor. Tänk på att växtnäringsinnehållet varierar från år till år. Därför bör du varje år kontakta leverantören för de produkter du använder, för att inte riskera att du har felaktig information.

Produkt/ämne	Nivå *	Ingredienser, främst	Tillåtetbedömd t.o.m. **	Övrigt, villkor för användande etc.
Actiglène, Timac Agro Sverige AB	T (EU, K)	Alger.	210109	För behandling av gödsel.
Actipost, Timac Agro Sverige AB	T (EU, K)		200920	Medel för behandling av gödsel och kompost.
Agrogödsel-sirap, Lantmännen Agroetanol AB	T (EU, K)	Biprodukt från etanoltillverkning ur spannmål.	211106	
Allgrow, Allgrow AB	T (EU, K)	Levande Chlorella alger.	200520	Flytande produkt.
AMASE, Lantmännen BioAgri AB	T (EU, K)	Bakterien <i>Pseudomonas azotoformans</i> .	201107	Växtstärkande jordförbättringsmedel.
Argrow Support, Argrow, Arevo AB	T (EU, K)	Hydrolyserade fågelfjädrar.	210712	
Basaltmineral, PlanetsOwn AB	T (EU, K)	Stenmjöl.	200405	Fast produkt.
Bio Bact, Bio-Bact, Bio-Bact AB	K	Fermenterad biprodukt från pappersindustri.		
Bio Bact tomat, Bio-Bact, Bio-Bact AB	K	Fermenterad biprodukt från pappersindustri.		
Biofer 6-3-12+7S, Gyllebo Gödning	K	Köttmjöl, kycklinggödsel, K-sulfat/vinass.		Pelleterad produkt.
Biofer 7-9-0, Gyllebo Gödning	K			
Biofer 9-3-4+2S, Gyllebo Gödning	K	Köttmjöl, kycklinggödsel, K-sulfat/vinass.		Pelleterad produkt.
Biofer 10-3-1, Gyllebo Gödning	K	Köttmjöl, kycklinggödsel.		Pelleterad produkt.
Biofer Hemoglobin N15 (blodmjöl), Gyllebo Gödning	K	Blodmjöl.		Fast produkt.
Biofer N15, Gyllebo Gödning	K			
Biofer Raps, Gyllebo Gödning	K			Pelleterad produkt.
Biogödsel, Biogödsel Gasum Katrineholm, Gasum AB	K	Biogödsel baserad på stallgödsel, restprodukter från fodertillverkning och slakteri.		Flytande produkt

Tillåtetbedömda insatsvaror i ekologisk produktion

Version 7, uppdaterad 2019-07-08

Biogödsel, Biogödsel Gasum Västerås AB, Gasum AB	K	Biogödsel baserad på stallgödsel, foderrester och slakteriavfall.		
Biogödsel, Biogödsel Örebro, Gasum AB	K	Biogödsel baserad på vegetabiliska biprodukter.		Flytande produkt.
Biogödsel, Biototal Förnyelsebar Växtnäring AB	K			
Biogödsel, Falkenbergs Biogas	K			
Biogödsel, Gasum Jordberga AB	T (EU, K)	Biogödsel baserad på vegetabiliska råvaror	190705	Flytande produkt.
Biogödsel, Gasum Lidköping AB	T (EU, K)	Biogödsel baserad på vegetabiliska råvaror.	201114	Flytande produkt.
Biogödsel Lövsta Gård, SLU, Ultuna Egendom	T (EU, K)	Biogödsel baserad på stallgödsel, foderrester.	210213	Flytande produkt.
Biogödsel, More Biogas Småland AB	K	Biogödsel baserad på stallgödsel, matavfall, mejeriprodukter.		
Biogödsel, Tekniska verken Linköping AB	K	Biogödsel baserad på mat- och slakteriavfall, restprodukter från livsmedelsindustrin.		Flytande produkt.
Biogödsel, VårgårdaHerrljunga Biogas AB	K			
Bokashi, Agriton Sverige AB	T (EU, K)		220329	
Bycobact 30 / Flytande, Bio-Bact AB	K	Fermenterad biprodukt från pappersindustri.		Flytande produkt.
Bycobact Granulat, Bio- Bact AB	K	Bycobact 30, animalisk biprodukt och biprodukt från pappersindustri.		Fast produkt.
Calciprill, Omya	T (EU, K)		210831	
Calciprill S14, Omya	T (EU, K)		210831	
DCM ECO-Mix 1, Semenco AB	K	Mjöl från hovar, fjädrar, hår, ben, och blod, kakaoskal, grapemassa, vinass.		Fast produkt.
DCM ECO-Mix 3, Semenco AB	K	Mjöl från hovar, fjädrar, hår, blod och grapefruktkärnor, kakaoskal, vinass.		Fast produkt.

Tillåtetbedömda insatsvaror i ekologisk produktion

Version 7, uppdaterad 2019-07-08

DCM ECO-Mix 4, Semenco AB	K	Mjöl från hovar, fjädrar, hår, ben, blod och solrosfrön, vinass.		Fast produkt.
DCM ECO-FOS, Semenco AB	K	Mjöl från ben, kött, hovar och grapefruktkärnor, kakaoskal.		Fast produkt.
DCM ECO-PLANT 7, Semenco AB	K	Soja, kakaoskal, vinassextrakt, grapefruktkärnor, veteglutenmjöl, råfosfat, <i>Bacillus spp.</i>		Fast produkt.
DCM ECO-PLANT 8, Semenco AB	K	Soja, kakaoskal, vinassextrakt, veteglutenmjöl.		Fast produkt.
DCM ProLico 1, Semenco AB	K	Hydrolyserade proteiner och vinass.		Flytande produkt.
DCM ProLico 2, Semenco AB	K	Vinass.		Flytande produkt.
DCM Vivikali NK 2-20, Semenco AB	K	Soja, kakaoskal, vinass, grapefruktkärnor		Granulat
DCM Vivisol minigran, Semenco AB	K	Soja, kakaoskal, vinass, grapefruktkärnor, magnesi- umkalciumkarbonat, <i>Bacillus sp.</i>		Jordförbättringsmedel, granulat
Ekogödsel 4,4-1,5-2, Ekoväx I Norden AB	K	Höns gödsel, vinass.		Pelleterad produkt.
Ekogödsel Plus 6-3-8-5, Ekoväx I Norden AB	K	Köttmjöl, vinassrest.		Pelleterad produkt.
Ekogödsel Plus 8-3-5-3, Ekoväx I Norden AB	K	Köttmjöl, vinassrest.		Pelleterad produkt.
Ekogödsel Plus 9-4-0, Ekoväx I Norden AB	K	Köttbenmjöl.		Pelleterad produkt.
Foliar Complex	T (EU, K)	Stenmjöl.	200208	Fast produkt.
Fontana 4-1-6, SW Horto	K	Fermenterade växtextrakt, råfosfat.		Flytande produkt.
Fontana 9-0-0, SW Horto	K	Animaliskt protein från nötskinn.		Flytande produkt.
Fruktsaft, Lyckeby Starch AB	T (EU, K)	Biprodukt från stärkelseproduktion.	220225	Flytande produkt.
Havreprotein, MBP Solutions Ltd	T (EU, K)	Restprodukt från havredryck, Oatly.	220605	
KELPAK, Lantmännen Bio Agri AB	T (EU, K)		210525	

Tillåtetbedömda insatsvaror i ekologisk produktion

Version 7, uppdaterad 2019-07-08

Kycklinggödsel, färsk, Bjäre fågel i Torekow AB	T (EU, K)	Kycklinggödsel, färsk	200419	
Lyckeby Organic	T (EU, K)	Biprodukt från stärkelseproduktion.	220225	Flytande produkt.
Magnum 12, Bas-GH, Björka Mineral AB	T (EU, K)	Kalkprodukt	210119	
Magnum 12, Bas-LB, Björka Mineral AB	T (EU, K)	Kalkprodukt	220215	
Magnum 12, Bas-SX, Björka Mineral AB	T (EU, K)	Kalkprodukt	220215	
Magnum 12, Granul-GH, Björka Mineral AB	T (EU, K)	Kalkprodukt	210207	
Magnum 12, Grov-LB, Björka Mineral AB	T (EU, K)	Kalkprodukt	210119	
Magnum 12, Grov-SX, Björka Mineral AB	T (EU, K)	Kalkprodukt	220215	
Magnum 12, Mjöl-GH, Björka Mineral AB	T (EU, K)	Kalkprodukt	210119	
Magnum 12, Mjöl-SX, Björka Mineral AB	T (EU, K)	Kalkprodukt	220215	
Mikroferm, Agriton Sverige AB	T (EU, K)	Probiotiska mjölksyrebakterier och jästsvampar.	220329	Tillväxtstimulerande mikrobiella preparat, Flytande produkt.
Monterra 13-0-0, SW Horto	K	Melass, hårmjöl och fjäderfämjöl.		Granulat, för trädgård.
Monterra 5-1-7, SW Horto	K	Vegetabiliska biprodukter och råfosfat.		Granulat, för trädgård.
Optifer 6 % Fe, SW Horto	K	Järnflavonoidkomplex utfunnet från bark av hemlocksgren.		Flytande produkt.
PHC Organic Plant Feed 5- 1-4	T (EU, K)	Restprodukter från sockerbetor och potatis.	191013	
PHC Organic Plant Feed 7- 1-2	T (EU, K)	Restprodukter från sockerbetor och potatis.	191013	
Physiolith Granulat B / Physiolith Physio + BIO, Timac Agro International	T (EU, K)	Marin kalciumkarbonat, växtextrakt.	200804	Pelleterad produkt.
Polysulphate, Yara AB	T (EU, K)	Polyhalite mineral.	220329	
Quaterna® Activa 500 – gödseltillsats	T (EU, K)	Gödseltillsats.	220614	

Tillåtetbedömda insatsvaror i ekologisk produktion

Version 7, uppdaterad 2019-07-08

Quaterna®Terra UAB - jordförbättringsprodukt	T (EU, K)	SOBAC Deutschland GmbH Jordförbättringsprodukt.	220614	T (EU, K) Jordförbättringsprodukt
Rötrestart (från egen biogasanläggning), Högröd Lantbruks AB	T (EU, K)		220128	
Rötrestart/biogödsel, Skövde Biogas AB	K	Biogödsel baserad på mat- och slakteriavfall och stallgödsel.		
Vinass, Jästbolaget AB	T (EU, K)	Biprodukt från jästindustrin.	220220	Flytande produkt.
@2soil NPK 10-2-3, SW Horto	K	Köttmjöl, fjädermjöl, hår mjöl, melass, vinass, vindruvsmjöl.		För inblandning i jord för trädgård.

* **K** = Produkten är KRAV-certifierad, och uppfyller KRAVs regler för produktionshjälpmedel. **T** = produkten är tillåtetbedömt av ett ackrediterat certifieringsorgan. Parentesen (EU, K) visar om produkten är tillåten att använda i EU-ekologisk certifierad produktion (EU) respektive KRAV-certifierad produktion (K).

** Datumet anger till vilket datum produkten är tillåtetbedömt.

Tillåtetbedömda insatsvaror i ekologisk produktion

Version 7, uppdaterad 2019-07-08

Tabell 2. Processhjälpmedel för biogasproduktion som bedömts tillåtna att använda i ekologisk produktion.

Vissa specifika tillsatser är betydelsefulla för biogasproduktion. Så länge EU-kommissionen inte har förtydligat vad som ska gälla, har Sverige bedömt att vissa processhjälpmedel är tillåtna att använda. I denna tabell listas processhjälpmedel som ett ackrediterat certifieringsorgan, i samråd med svenska ekologiska branschen bedömt tillåtna att använda. Dessa processhjälpmedel omprövas inte efter tre år utan ändringar tas på initiativ av Jordbruksverket eller branschen.

Produkt/ämne	Ingredienser, främst	Övrigt, villkor för användande etc.
Glycerol	Glycerol (oavsett ursprung)	Tillåtet att använda som substrat till biogasanläggningar. Observera att krav på analys av tungmetaller kan ställas.
Järnklorid		Tillåtet att använda som tillsats till biogasanläggningar under förutsättning att du: • använder så lite järnklorid som möjligt för att minimera tillförseln av klorid till ekologisk åkermark samt • kombinerar det med andra tekniker och i första hand använder alternativa metoder för svavelreducering när så är möjligt
Pigskin fat		Betraktas som köttmjöl.
Startymp med otillåtna slaktrester		Får användas vid nystart av en ekologisk biogasanläggning. Rötresten får börja användas i ekologisk produktion först när en hydraulisk uppehållstid har gått från det att alla substrat som satts till är tillåtna enligt 889/2008, samt att reglerna för ekologisk produktion uppfylls i övrigt. Detta gäller även vid omläggning av en befintlig anläggning till ekologisk produktion.
Svavelsyra		Restprodukter (med svavelsyra) från framställning av foderråvara samt ren svavelsyra är tillåtet att använda. Analyser av såväl närings- som tungmetallinnehåll ska tas regelbundet utefter en dokumenterad riskbedömning. Det ska också kunna styrkas att det är en ren svavelsyra (utan föroreningar).
NaOH		